

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **N. N. E.**, zastoupené JUDr. Martinem Šmerdou, advokátem se sídlem Vránova 39, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2007, č. j. OAM-10-142/LE-PA04-PA03-2007, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2007, č. j. 56 Az 97/2007 – 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatelky, advokátu JUDr. Martinu Šmerdovi, se sídlem Vránova 39, Brno, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 5712 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení shora označeného pravomocného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), jímž byla podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne ze dne 7. 5. 2007, č. j. OAM-10-142/LE-PA04-PA03-2007, kterým jí nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu

a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném v rozhodné době.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, www.nssoud.cz.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V podané kasační stížnosti, resp. v jejím doplnění doručeném zdejšímu soudu dne 18. 2. 2008, stěžovatelka konstatovala, že rozsudek krajského soudu napadá v rozsahu výroku, jímž se žaloba zamítá, a to z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., k nimž uvedla následující.

Ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. stěžovatelka namítla, že krajský soud v předcházejícím řízení nesprávně posoudil právní otázku pronásledování ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu a důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatelka namítla, že odůvodnění rozhodnutí správního orgánu ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany spočívá: 1) na naprosto nevhodném odkazu na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 3. 1993 ve věci Costello-Roberts proti Spojenému království, stížnost č. 13134/87, který se týkal odpovědnosti státu za tělesné tresty udělované a vykonávané v soukromých školách, tedy oblasti školství a nikoli oblasti mezinárodní ochrany, a 2) na neaktuální zprávě

Ministerstva zahraničních věcí ze dne 10. 5. 2005, č. j. 115016/2005-LP, týkající se politické situace v Konžské demokratické republice a možností návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu. Ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. stěžovatelka vytkla vady soudního řízení, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí a navíc činí rozhodnutí nepřezkoumatelným, jež spatřuje v tom, že dvakrát doplňovala žalobu o nové důkazní materiály a že k doplnění žaloby doručenému dne 16. 7. 2007 se krajský soud ve svém rozsudku vůbec nevyjádřil. Není tedy zřejmé, proč a zda vůbec navržené důkazy nepovažuje za relevantní a proč nemohly mít podstatný vliv na soudní rozhodnutí. Závěrem stěžovatelka sdělila, že konkrétní přesah svých vlastních zájmů spatřuje v tom, že byl v její věci aplikován rozsudek Evropského soudu pro lidská práva, a proto by se měl Nejvyšší správní soud kasační stížností zabývat a ve svém rozhodnutí uvést limity nebo obecná pravidla pro aplikaci rozsudků Evropského soudu pro lidská práva z jiných právních disciplín pro oblast azylového práva.

S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Lze tedy shrnout, že předložená kasační stížnost předestírá k rozhodnutí několik na sebe navazujících otázek, v jejichž světle Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že jednou ze zvláštních náležitostí kasační stížnosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) je i označení důvodů, pro něž stěžovatel napadá rozhodnutí krajského soudu - tzv. stížních bodů. Stížní bod musí zpravidla zahrnovat jak skutkové, tak právní důvody, pro něž stěžovatel považuje rozhodnutí soudu za nezákonné. Důvody uvedené v § 103 odst. 1 s. ř. s. jsou však jen obecnými kategoriemi, které musí stěžovatel v kasační stížnosti naplnit konkrétním a jedinečným obsahem, tedy vyličit, k jakým konkrétním vadám došlo podle jeho názoru v řízení před správním orgánem či před soudem, jakými blíže určenými vadami trpí podle něj rozhodnutí soudu, v čem přesně spatřuje stěžovatel nesprávné posouzení právní otázky soudem apod.; srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2006, č. j. 1 Azs 9/2006 – 41, www.nssoud.cz.

Pouhá paragrafová či slovní citace některého zákonného ustanovení jako stížní bod neobstojí a je pro soud irelevantní. Je jistě možné učinit takový odkaz součástí stížního bodu; musí být ovšem doplněn konkrétním tvrzením vypovídajícím o konkrétní situaci, námitce či postoji stěžovatele, což se v projednávané věci v případě odkazu na ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nestalo. Stěžovatelka svůj právní náhled na nesprávné právní posouzení otázky pronásledování ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu a důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu nespojila se žádnými konkrétními tvrzeními. V tomto ohledu proto zdejší soud toliko v obecné rovině poukazuje na to, že jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je

společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávním postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 – 46, www.nssoud.cz).

Ve vztahu k další námitce podřazené stěžovatelkou pro § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., která věcně směřuje proti způsobu posouzení doplňkové ochrany, zdejší soud uvádí následující. Se stěžovatelkou lze jistě souhlasit v tom, že informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 10. 5. 2005, č. j. 115016/2005-LP, není zcela aktuální. Na druhé straně je však třeba připomenout, že v rámci posuzování doplňkové ochrany odkázal správní orgán i na další, novější informaci Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) ze dne 19. 4. 2006 a na jejím základě, v kontextu s prvně citovanou informací, bylo možné učinit určitý kvalifikovaný výhled do budoucnosti, na jehož základě nelze anticipovat, že by osoby navracející se do Konžské demokratické republiky po neúspěšné žádosti o mezinárodní ochranu v cizině byly vystaveny zadržování, špatnému zacházení, týrání nebo mučení.

Pokud jde o stěžovatelkou namítanou nevhodnost odkazu na výše citovaný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Costello-Roberts, má Nejvyšší správní soud za to, že tento odkaz nelze odmítnout s tím, že směřuje do oblasti školství. Není totiž pochyb o tom, že citovaný rozsudek se primárně vztahuje k čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Evropská úmluva“), jenž našel jistý odraz v ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, jež jako předpoklad udělení doplňkové ochrany stanoví hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu v případě jeho návratu do země původu. V tomto ohledu tedy nelze považovat odkaz na daný judikát Evropského soudu pro lidská práva za nepřipadný, spíše naopak. Jedná se o interpretační vodítko, které správní orgán zohlednil ve svém rozhodnutí (a dlužno dodat, že nejen v něm, ale i v mnoha dalších svých rozhodnutích o neudělení mezinárodní ochrany) při výkladu vnitrostátního práva zcela zjevně reflektujícího ustanovení čl. 3 Evropské úmluvy, s nímž se v podstatě vzájemně překrývají.

Co se týče limitů či pravidel pro aplikaci rozsudků Evropského soudu pro lidská práva, po nichž volá stěžovatelka, Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že vnitrostátní relevance štrasburské judikatury a povinnost orgánů státu ji v rozhodovací praxi zohledňovat plyne z čl. 10 Ústavy (ústavní zákon č. 1/1993 Sb.) a v podrobnostech odkazuje na judikaturu Ústavního soudu,

založenou nálezem ze dne 25. 6. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 36/01, publikovaným pod č. 403/2002 Sb., jakož i pod č. 80 Sb. n. u. US, sv. 26, str. 317; podle ní jsou ratifikované a vyhlášené mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách součástí ústavního pořádku České republiky. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva tak představuje obecně autoritativní výklad příslušných ustanovení Evropské úmluvy s tím, že pro samotné použití této judikatury vnitrostátními orgány je podstatná především její věcná relevantnost a použitelnost pro rozhodovanou věc jako takovou, nikoli skutečnost, zda se bezprostředně vztahuje na azylovou či jinou věc.

Konečně k poslední námitce stěžovatelky podřazené pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud ve svém rozhodnutí zcela jasně konstatoval, že pokládal za nadbytečné jakýmkoli způsobem doplňovat dokazování, a to vzhledem ke zjištěnému skutkovému stavu, jehož rozsah je zásadním způsobem determinován rozsahem právně relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl; srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č.j. 5 Azs 22/2003 - 41, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem nikterak neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji shledal ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. V předmětné věci Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci přiznal náhradu nákladů podle ustanovení § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, spočívající v odměně za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, včetně studia spisu, a písemné podání soudu týkající se věci samé) v částce 4200 Kč a v náhradě hotových výdajů v částce 600 Kč, tj. v částce 4800 Kč, zvýšené o daň z přidané hodnoty v sazbě 19 % ve výši 912 Kč, celkem tedy 5712 Kč. Tato částka bude zaplacená z účtu Nejvyššího

správního soudu k rukám právního zástupce stěžovatelky do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce stěžovatelky neprokázal, že proběhla první porada s klientem, která je v rámci právního úkonu převzetí a příprava zastoupení předpokládána ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, považoval Nejvyšší správní soud za převzetí a přípravu zastupování až studium spisu dne 16. 1. 2008, které v daném případě nahradilo první poradu s klientem, a proto určil odměnu pouze za dva úkony právní služby, nikoli za tři tak, jak požadoval ustanovený zástupce ve svém přípisu ze dne 18. 2. 2008 (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2007, č. j. 2 Azs 45/2007 – 97, www.nssoud.cz).

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu